

VZTAH FLUKTUACE PSA PO RADIKÁLNÍ PROSTATEKTOMII K PROGNÓZE ONEMOCNĚNÍ

Stepan Vesely, Ladislav Jarolim, Katerina Duskova, Marek Schmidt, Pavel Dusek, Marko Babjuk

Urologická klinika UK 2.LF a FN Motol, Praha

Cíl

Sérová hladina prostatického specifického antigenu (PSA) po radikální prostatektomii kolísá u některých pacientů významným způsobem, zatímco u jiných pacientů zůstává stabilní. Cílem naší studie bylo matematicky vyhodnotit míru fluktuace pooperačního PSA a určit, zda tento parametr souvisí s rizikem recidivy onemocnění.

Metody

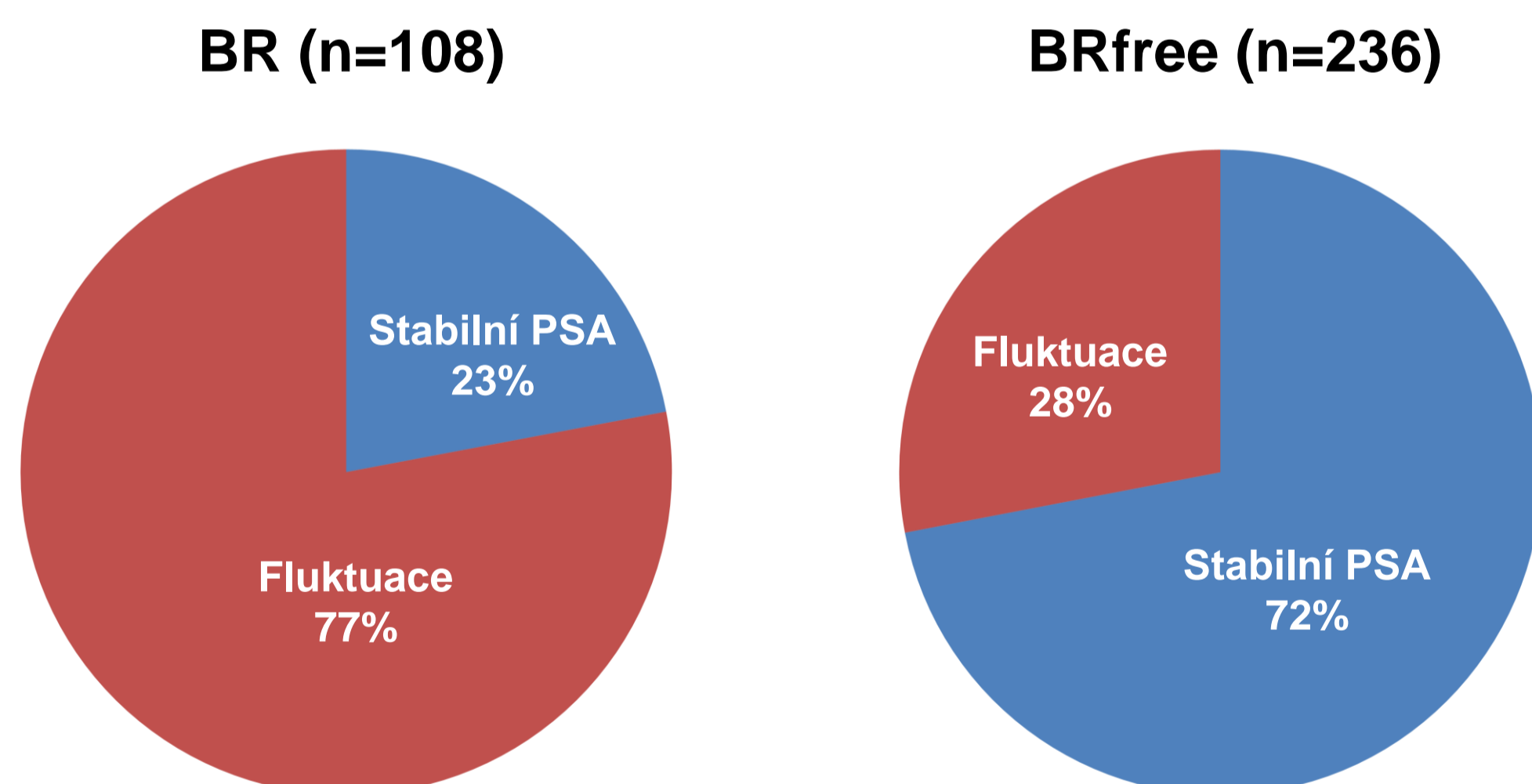
Do studie bylo zařazeno 344 pacientů, kteří podstoupili radikální prostatektomii na našem pracovišti od ledna 2000 do května 2012. U všech těchto pacientů bylo ze studijních důvodů nabíráno PSA přesně 14 dní, 1 měsíc, 2 měsíce a 3 měsíce po operaci a dále pravidelně v tříměsíčních intervalech. Další kritéria k zařazení do analýzy byla minimální doba sledování 6 měsíců a žádná neoadjuvantní či adjuvantní terapie. Hodnota PSA byla stanovena ultrasenzitivním testem (Immulite third-generation PSA assay - detekční limit 0,003 ng/ml). Relaps karcinomu prostaty byl definován jako dosažení **biochemické recidivy (BR)** o hodnotě 0,2 ng/ml. Míra fluktuace pooperačního PSA byla stanovena pomocí **fluktuačního indexu (FI)**, který byl vypočítán jako poměr součtu absolutních změn hladiny PSA a absolutní změnou PSA mezi pooperačním dnem 14 a 180.

Výsledky

Střední doba sledování **42 měsíců** (6-108)

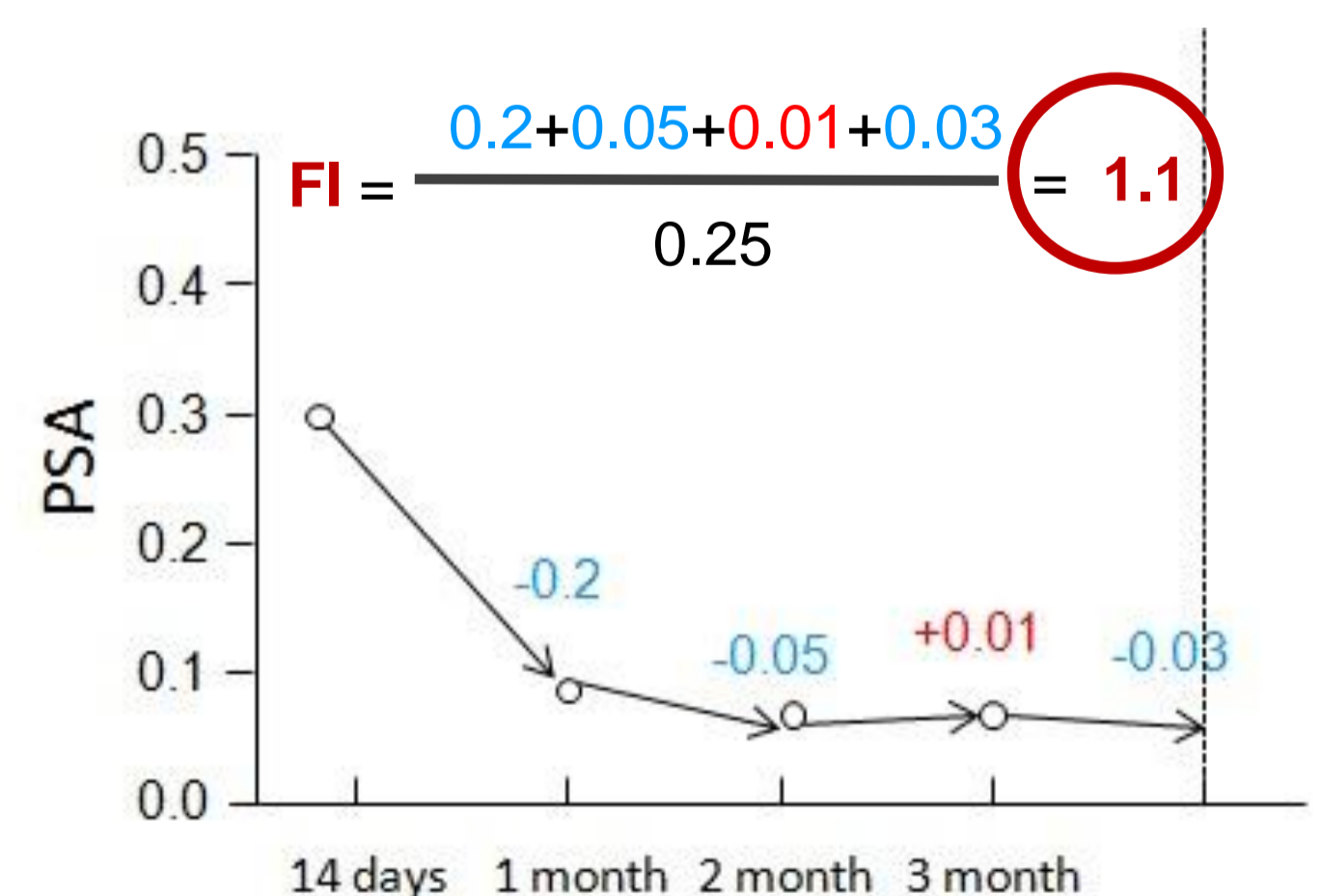
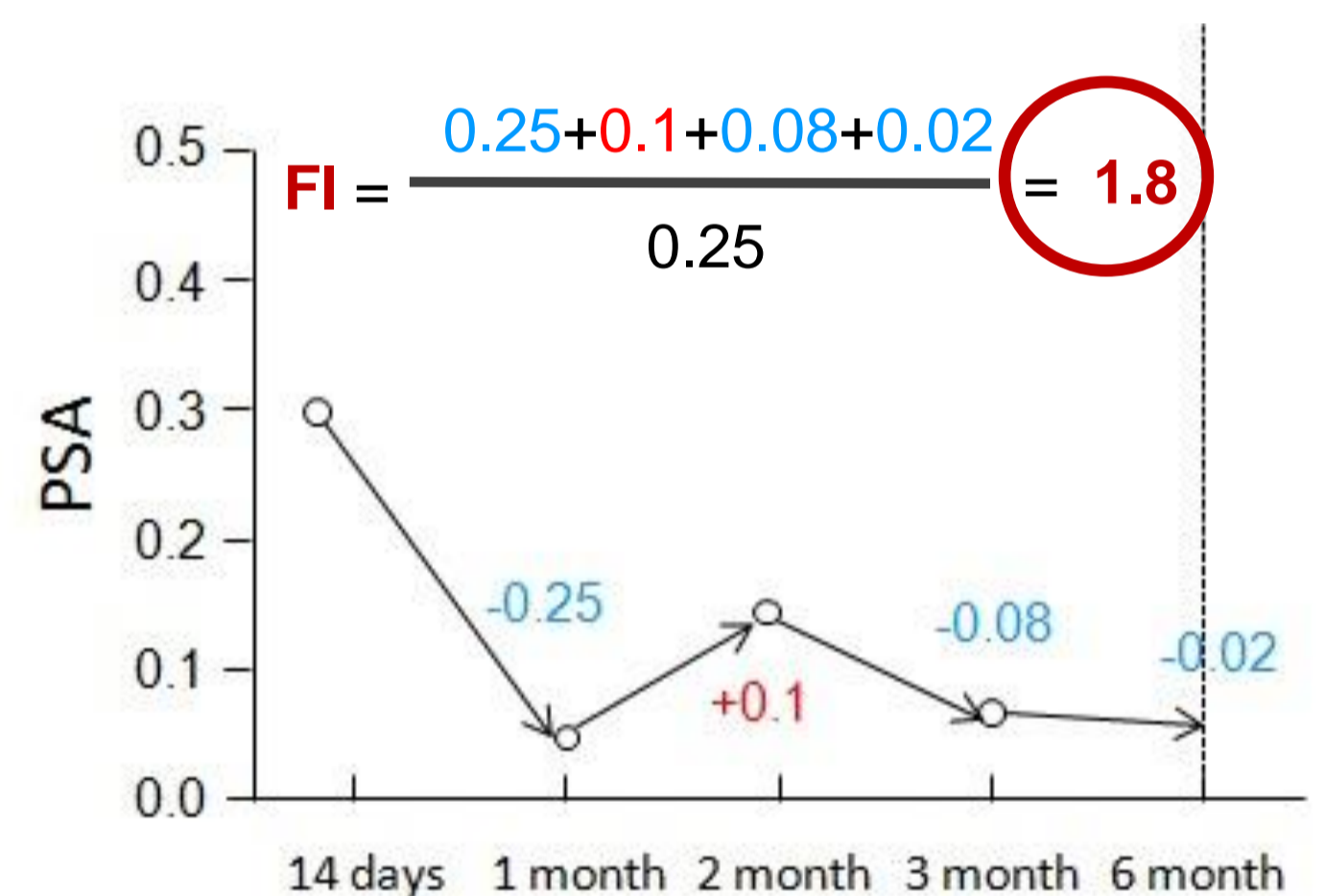
Biochemická recidiva u **108 pacientů** (31%)

Cut-off (fluktuace/stabilní PSA) **FI = 1.1**

Chi-square, $P < 0.0001$

RR 4.26 (95% CI 3.34 to 6.68)
(log-rank test)

Závěr

Vysoká míra fluktuace PSA po radikální prostatektomii představuje rizikový faktor pro dlouhodobou úspěšnost léčby.